

Overweging Pasen 2014 Met Christus verrezen

Lezingen: Exodus 14, 9-14; Kolossenzen 3, 1-4; Johannes 20, 1-18.

In onze ervaring is de dood een allesverslindende factor. Alle leven gaat er in op en er keert niemand uit terug. Er schijnt voor onze ogen geen licht uit het graf. Zo absoluut kan de dood voor ons zijn. We verzoenen ons ermee als iets wat nu eenmaal bij het leven hoort, wanneer iemand op leeftijd overlijdt. Maar niet wanneer een jong mens sterft. Het staat lijnrecht tegenover hetgeen we van het leven verwachten.

Toch komen we hier bijeen om Pasen te vieren. Te vieren dat het leven sterker is dan de dood, tegen al onze ervaring in. Is dat niet een gotspe? Misschien wel. In ieder geval is het goed om te kijken wat we precies vieren aan de hand van de verhalen die ons hiervoor worden gegeven.

Op de eerste dag van de week komt Maria Magdalena bij het graf van Jezus om hem te verzorgen. Zijn lichaam was immers ongebalsemd in het graf gelegd. Toen Jezus echter in Bethanië te gast was op weg naar Jeruzalem, werd hij door een niet met name genoemde vrouw gezalfd met nardusolie. Judas had er kritiek op, aangezien de olie kostbaar is en beter verkocht had kunnen worden voor de armen. Maar Jezus zegt dan dat zij het doet met het oog op zijn begrafenis. Dit loopt vooruit op het verhaal van de opstanding. Jezus zou niet door het graf worden vastgehouden, maar opstaan uit de dood. De eerste dag van de week verwijst naar het begin van de schepping. In de opstanding van Christus begint de nieuwe schepping. Herhaaldelijk worden de leerlingen er op gewezen dat zij in Christus een nieuwe schepping zijn.

De eerste dag is ook de achtste dag, de dag na de sabbat, de zevende. De achtste dag verwijst naar de voltooiing van de schepping, de voleinding die buiten de normale tijd ligt. Jezus is dus niet alleen een nieuwe schepping, maar als nieuwe schepping ook de voleinding en de voltooiing van de bestaande schepping. In zijn opstanding wordt de uiteindelijke betekenis van zijn leven zichtbaar. En aangezien Hij voor ons mensen is mens geworden, heeft geleden en gestorven is, wordt in zijn opstanding ook de betekenis van ons leven geopenbaard.

Dat Jezus is verrezen, lezen we door het belijdenis van de andere leerling die met Petrus bij het graf komt. Hij ziet en gelooft. De inhoud van zijn geloof is dat Jezus van de doden verrezen is. De leerling ziet Jezus niet meer, maar wel de doodswindsels, en dit interpreteert hij op gelovige wijze als een verrijzenis. Maria Magdalena ziet Jezus wel, maar herkent Hem in eerste instantie niet. Pas wanneer zij aangesproken wordt met haar naam, herkent zij Hem als haar Heer. Daarmee leert zij ons dat wij de gestorven en verrezen Heer in andere gestalte moeten herkennen, maar dat Hij ons op dezelfde wijze blijft kennen en aanspreken zoals Hij deed toen Hij in ons midden was.

De verrijzenis is het beeld waarmee wordt uitgedrukt dat in onze sterfelijkheid niet de uiteindelijke betekenis van ons leven ligt. Dat ons leven met dat van Christus uiteindelijk en ten diepste geborgen is in de trouw van God, die in zijn bewarende liefde aan het begin van ons leven staat, ons leven draagt en in zich bergt. Dit leven dat zo met God verbonden is, wordt blijvend door Hem betekend. Ons leven heeft die betekenis gedurende ons bestaan en het behoudt die betekenis ook in de dood. Wat God toebehoort, wordt niet van Hem gescheiden. Ook al zien wij alleen de afwezigheid en herkennen we de nieuwe gestalte niet. Pas wanneer de afwezige, aan de loutere afwezigheid voorbij, voor ons opnieuw gaat spreken, kunnen we de nieuwe gestalte

herkennen waarin deze in ons leven aanwezig komt, en gaan onze ogen open voor hetgeen deze geliefde afwezige ook nu nog voor ons leven betekent en kan betekenen.

Voor de leerlingen van Jezus was dit een heel proces, niet minder dan voor ons. Eerst dienden zij de dood als een doorgang te verstaan, vervolgens de afwezigheid als een opgestaan zijn, en dan dit verrezen zijn te ervaren als een nieuwe vorm van nabijheid, en die nabijheid als een zendingsofdracht.

Dit zijn ook de elementen die terugkomen in de teksten van de lezingen.

Het verhaal van de uittocht en de doorgang door de zee dat wordt toegepast op het verlossingswerk van Jezus Christus. Hij bevrijdt als de nieuwe Mozes zijn volk van zonde en gaat het voor door de dood waardoorheen Hij ook voor zijn tochtgenoten een weg baant op weg naar het beloofde land van het Godsrijk. Hij gaat voor naar de Vader, die ook onze Vader is en naar God die ook onze God is. Het gesprek met Maria Magdalena laat zien dat Hij niet meer op de plaats van dood gevonden wordt maar is opgestaan in een nieuwe gestalte. De aanwezigheid van Christus bij zijn leerlingen na zijn dood heeft in de verhalen daarover het aspect van een bemoediging en van een zending. De gave van de Geest, de adem die Hij over zijn leerlingen uitblaast herschept hen tot een nieuwe mens die in zijn nieuwe leven met Hem opstaan.

Dit klinkt allemaal nogal ingewikkeld en dat is het ook. Tegelijk geeft het aan hoezeer het leven van Jezus in de traditie wordt verbonden en verweerd met het leven van zijn leerlingen, het nieuwe Godsvolk. In Jezus Christus wordt het leven van zijn volk gerepresenteerd. In Hem gaat het volk van de belofte over in het volk van de vervulling. Ten diepste is Pasen het feest van Gods trouw. In Pasen komt Gods trouw aan zijn scheepsel aan het licht. Het is de vervulling van zijn belofte om recht te doen aan het door Hem geschapen leven zoals het is bedoeld.

De vervulling betreft niet een louter "eens" , maar ook een "hier en nu". Zeker geeft het iets te hopen met betrekking tot wat ons in het vooruitzicht wordt gesteld en waarvan we de eerstelingen nu al ontvangen en mogen smaken. Maar het geeft ook iets te zijn en te doen in het hier en nu. Ons leven hier is niet zonder belang, ook niet in heilshistorisch opzicht. Ons bestaan is niet een voorlopigheid bij gebrek aan beter of een wachten tot het beter wordt. Ons bestaan draagt een bedoeling en een eeuwigheidswaarde in zich. In Christus zijn we nu al wat we eens ten volle zullen zijn. We hoeven het niet te worden, we zijn het al. Het is geen te bemeesteren opdracht, het is gave. We zijn ook daadwerkelijk nieuwe mensen wanneer we leven overeenkomstig die gave.

Dit wordt aangeduid in de Kolossenzenbrief. In het deel dat we lezen wordt ons gevraagd te streven naar de dingen die boven zijn en niet naar de dingen die op de aarde zijn. Dit is sterk dualistisch. Boven is goed en de aarde is minder goed, het een is dan waar het uiteindelijk om gaat en het andere iets dat voorbijgaat. Wij zouden dat nu wat anders zeggen, ook de aarde is plaats van heilsopenbaring en wij ervaren dat er een relatie is tussen het domein van God en het domein van de mens. Juist de aanwezigheid van God en de vervulling van diens belofte geeft een bepaalde betekenis aan ons mens-zijn die het zonder Hem niet heeft.

Wanneer de Kolossenzenbrief ons streven opricht naar boven, wil dat oproepen onze aandacht te richten op de belangen die door God worden vertegenwoordigd. Recht, gerechtigheid, bevordering van leven en vrede, solidariteit, naastenliefde. Nieuwe schepping zijn, nieuwe mensen zijn betekent heel zijn, integer en geïntegreerd. Met zorg voor hier en nu en zorg voor eens, voor deze wereld en de komende wereld, voor de

relaties met onze naasten en met God. Deze staan niet los van elkaar, maar zijn op elkaar betrokken, zijn verward.

Het vervolg van de brief maakt dat duidelijk. Ik citeer: "Bekleed u met de nieuwe mens. Dan is er geen sprake meer van Griek of Jood, besnedene of onbesnedene, barbaar, Skyth, slaaf, vrije mens. Maar alles in allen is Christus. Bekleed u als Gods heilige en geliefde uitverkorenen met tedere ontferming, goedheid, nederigheid, zachtheid en geduld. Verdraagt elkaar en vergeeft elkaar....Voeg bij dit alles de liefde die de band der volmaaktheid is en laat de vrede van Christus heersen in uw hart".
(lees Kolossenzen 3, 5-17)

Geen onderscheid naar volk, taal of status. Proberen met ieder in vrede te leven. De samenleving richten naar de normen van het Godsrijk. De blijde boodschap, Christus zelf in zijn volle rijkdom onder ons laten wonen. Dat is een zalig Pasen. Zo leven we als ware getuigen van de verrijzenis. Amen.